

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8C/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814204888
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814204888.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti odporcom: 1. B. X., I. XX.XX.XXXX, K. XXXX/X, XXX XX K., 2. Y. X., I. XX.XX.XXXX, X. XXX/X, XXX XX, O. I. G., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám.7, Bratislava - Staré Mesto, zastúpeného: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, so sídlom ul. Dobrovičová 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie sumy 11.235,04 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Odporcovia v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 9.769,60 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.06.2011 do 12.02.2012 vo výške 31,11 eur , s 9,00 % ročným úrok z omeškania zo sumy 9.769,60 eur od 13. 02. 2012 do zaplatenia, trovy konania vo výške 2.178,72 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa a to všetko v mesačných splátkach po 100 eur splatných vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcom zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy 11.235,04 eur, spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.06.2010 do 12.02.2012 vo výške 187,72 eur, úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 11.235,04 eur od 13.02.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žalobného návrhu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 15.12.2011 medzi postupcom M. M., F.M.. (ďalej len „postupca“) a navrhovateľom, postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporcom. Postupca a odporcovia v 1. a 2. rade uzatvorili dňa 15.02.2008 zmluvu č. 561729184 (ďalej len „zmluva“). Na základe uvedenej zmluvy postupca poskytol odporcom v 1. a 2. rade peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 13.292,92 eur, ktorá pozostávala z istiny 12.173,39 eur, riadneho úroku 315,80 eur, úroku z omeškania 794,76 eur a ostatného príslušenstva 8,97 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca M. M. F.M., deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Podľa zmluvy postupca poskytol odporcovi úver vo výške 7.634,60 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 122,12 eur vždy ku 20. dňu v mesiaci. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20.06.2010 do 20.01.2018 v počte 92 a celkovej výške 11.235,04

eur. Splátky pôvodne splatné od 20.02.2012 do 20.01. 2018 sa stali splatnými dňa 12.02.2012 kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

Odporcovia potvrdili skutočnosti uvedené v návrhu na začatie konania. Vzhľadom na zlú finančnú situáciu žiadali o povolenie splatiť svoj dlh v mesačných splátkach po 30 eur.

Vedľajší účastník na strane odporcov vzniesol námietku premlčania a žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to Zmluvou o splátkovom úvere č. 0561729184, Všeobecnými obchodnými podmienkami, oznámením o postúpení pohľadávky, výzvou k úhrade zo dňa 24.01.2012, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1599/2011/CE, prílohou č. 1 k zmluve o postúpení, Pokusom o zmier zo dňa 09.05.2014, vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 28.10.2014, vyjadrením navrhovateľa zo dňa 10.11.2014, 12.12.2014, vyjadrením postupcu zo dňa 29.12.2014, výsluchom odporcov a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

M. M., F..M.. ako veriteľ a odporcovia ako dlžníci uzatvorili dňa 15.02.2008 zmluvu o splátkovom úvere č. 0561729184 podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Podľa článku. I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Výška úveru bola 230.000,-Sk, úroková sadzba bola ku dňu podpisu zmluvy dohodnutá vo výške 14,15 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 3.679 splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.03.2008 a poslednej dňa 20.01.2018, pri počte splátok 119.

Podľa bodu 2 článku I. dlžník súhlasí, aby banka pri splácaní pohľadávky banky vykonávalo inkaso z inkasného účtu vo výške splátok a v periodicite splátok, a to i v prípade ich zmien v súlade s úverovou zmluvou, úverovými podmienkami a VOP.

Podľa bodu 2 článku II. dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle Úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Podľa bodu 3 článku II. všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v Úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok, VOP, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa bodu 4 článku II. zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Podľa bodu 5 článku II. úverová zmluva nadobúda účinnosť a platnosť dňom jej podpísania obidvomi zmluvnými stranami.

Podľa Článku 7., bod 7.2.4.Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Podľa Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. a 7.3.4. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, ich súčasti a príslušenstva splácať mierne pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť s poukázanou sumou nakladať. Úver sa za celú dohodnutú dobu úveruje a je okamžite splatným ku dňu, keď sa Banka dozvie o nepravdivosti klientom poskytnutých údajov, o osobitnom vzťahu klienta k banke podľa zákona o bankách.

Podľa Článku 7, body 7.4.1. a 7.4.2. VOP, zmluva o úvere určí výšku úrokovej sadzby, t. j. sadzby na základe ktorej sa vypočítavajú úroky, ktoré je klient povinný zaplatiť banke počas trvania úrokového

obdobia. Úroková sadzba, ktorá je premenlivá, je určovaná bankou a jej aktuálnu výšku určuje banka zverejnením, pričom banka je oprávnená jednostranne meniť výšku úrokovej sadzby v závislosti od úverovej politiky banky. Úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere.

Podľa Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany klienta alebo, ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovedného ho lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Odporcovia vo svojej výpovedi potvrdili čerpanie úveru tak ako to bolo uvedené v návrhu na začatie konania. Úver splácali pokiaľ odporca 1 vykonával podnikateľskú činnosť. Následne bol nútený živnosť zrušiť a nedostatok finančných prostriedkov nedovoľoval peňažný záväzok splácať. Vzhľadom na ich zlú finančnú situáciu, žiadali o možnosť splatiť svoj dlh v mesačných splátkach maximálne po 30 eur.

Oznámením zo dňa 27.12.2011 postupca oznámil odporcom, že postúpil na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 15.12.2011 pohľadávku voči nim na navrhovateľa.

Výzvou k úhrade zo dňa 24.01.2012 navrhovateľ vyzval odporcov k úhrade sumy 13.562,99 eur do 03.02.2012.

Pokusom o zmier zo dňa 09.05.2014 navrhovateľ vyzval odporcov k zaplateniu sumy 16.383,18 eur najneskôr do 12.05.2014.

V písomnom podaní zo dňa 28.10.2014 vedľajší účastník vystupujúci na strane odporcov poukázal na súdnu prax (R 28/1984) podľa ktorej „ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dlhu sám, potom môže svoje právo i vykonávať“. Z tohto dôvodu súdna prax vyvodzuje, že prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. V danom prípade mohol veriteľ zosplatiť úver už v prípade, že odporca bol v omeškaní so splatením jednej splátky o viac ako 10 dní. Od tohto momentu zároveň začala plynúť premlčacia doba. Z navrhovateľom predložených dôkazov je zjavné, že v čase postúpenia pohľadávky, teda dňa 15.12.2011 bol odporca v omeškaní s vrátením finančných prostriedkov 1230 dní. Žaloba vo veci samej bola na súd podaná dňa 04.06.2014, pričom právo požadovať vrátenie poskytnutého úveru začína dňom omeškania hociktovej splátky. V čase postúpenia pohľadávky do podania žaloby uplynulo ďalších 902 dní. V čase podania žaloby teda predstavovalo omeškania spolu 2132 dní, čo je viac ako 5 rokov. Je zjavné, že v čase podania žaloby uplynula všeobecná premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka, ale aj podľa Obchodného zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu vzniesol námietku premlčania celého práva.

Navrhovateľ na vyjadrenie vedľajšieho účastníka reagoval vyjadrením zo dňa 10.11.2014, v ktorom uviedol, že podľa jeho právneho názoru vedľajší účastník nie je oprávnený vzniesť námietku premlčania, pretože nejde o úkon procesný, ale o úkon podľa hmotného práva. Subjektom, ktorý môže uplatniť námietku premlčania je dlžník, resp. jeho právny zástupca a prípadne aj ich zástupca. V tomto konaní si uplatňuje iba nepremľčané splátky úveru splatné od 20.06.2010 do 20.01.2018. Splátky pôvodne splatné od 20.02.2012 do 20.01.2018 sa stali splatnými dňa 12.02.2012, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. V závere uviedol, že zastáva názor podľa ktorého ak by sme pripustili, s ohľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy, v určitých smeroch aplikáciu Občianskeho zákonníka, tak táto aplikácia sa v žiadnom prípade nemôže vzťahovať na posudzovanie premlčania, nakoľko predmetná zmluva je absolútnym obchodom a je potrebné použiť úpravu Obchodného zákonníka bez ohľadu na spotrebiteľský charakter zmluvy. Na základe uvedeného by sa preto aj premlčacia doba mala riadiť podľa Obchodného zákonníka.

V písomnom podaní zo dňa 29.12.2014 postupca M. M., F.M., uviedla, že z jej strany nedošlo do dňa postúpenia k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru vzniknutého zo zmluvy o splátkovom úvere č. 561729184/0900.

V zmysle § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

V zmysle § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Ako vyplýva z § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 511 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

V zmysle § 1 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho,

že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Súd je toho názoru, že odporcom má byť pri posúdení nárokov navrhovateľa z predmetnej zmluvy poskytnutá ochrana v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, keďže nepochybne ide v danom prípade o spotrebiteľskú zmluvu, ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje korektív pre použitie ustanovení Obchodného zákonníka a to aj napriek charakteru úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu. Uvedené znamená, že Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere medzi účastníkmi konania došlo dňa 15.02.2008, pričom bol odporcom poskytnutý úver vo výške 7.634,60 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 14,15 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 122,12 eur splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.03.2008 a konečná splatnosť úveru dňa 20.01.2018.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo.

Súd je toho názoru, že ust. čl. II bod 5. zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 15.02.2008 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie odporcov ako spotrebiteľov, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava

zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvi Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Navrhovateľ si uplatňuje dlžnú sumu pozostávajúcu z 92 neuhradených splátok úveru splatných od 20.06.2010 do 20.01.2018 v celkovej výške 11.235,04 eur.

K mimoriadnemu zosplateniu úveru došlo listami navrhovateľa zo dňa 24.01.2012, ktorými odporcov vyzval na úhradu celého dlhu najneskôr do dňa 03.02.2012.

Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremlčuje sa teda celý dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh bol podaný na súde dňa 04.06.2014, jedná sa o splátky splatné najneskôr 04.06.2011. Nepremlčanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky späť od podania žaloby. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremlčanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.05.2011. Jedná sa tak o 80 nepremlčaných splátok po 122,12 eur, teda spolu ide o istinu a úrok z úveru v sume 9.769,60 eur. Uvedený nárok súd považoval za dôvodný, preto ho navrhovateľovi v uvedenom rozsahu priznal. Nárok navrhovateľa na 12 premlčaných splátok splatných pred 20.06.2011, ktoré boli navrhovateľom tiež uplatnené, súd ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na

rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danom prípade, keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil 14,15 % ročne.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov vo februári 2008 činil úrok 8,51% p.a. Z toho je zrejmé, že ročný úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

V časti uplatnených úrokov z omeškania súd odporcov zaviazal k zaplateniu úrokov z omeškania v navrhovateľom požadovanej výške 9 % ročne zo súm jednotlivých splátok do zosplatnenia úveru odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia, ktorý úrok z omeškania je v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase, kedy došlo k omeškaniu.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, súd rozhodol tak, ako to je uvedeného vo výroku tohto rozsudku.

Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu odporcov, výšku peňažného záväzku, súd povolil odporcom predmetný dlh splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, pod následkom straty výhody splátok.

Podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V zmysle § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu

ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Navrhovateľ vyčíslil trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 674 eur a z trov právneho zastúpenia.

Tarifnú hodnotu konania predstavuje suma 11.235,04 eur, z ktorej sumy odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje podľa §10 ods.1 cit. vyhl. sumu 270,54 eur.

Trovy právneho zastúpenia:

Súd priznal navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky“), ktoré sú vyčíslené takto:

Rok 2014 v sume 1.392,90 eur

- odmena v sume 1.114,32 eur za 4 úkony právnej služby podľa § 10 ods.1, § 13a ods. 1 písm. a), c), d) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 01.07.2013. Paušálna náhrada v roku 2013 bola vo výške 8,04 eur.

– príprava a prevzatie zastúpenia.....270,54 eur + RP 8,04 eur
– podanie návrhu na začatie konania 04.06.2014.....270,54 eur + RP 8,04 eur
– vyjadrenie vo veci samej zo dňa 10.11.2014.....270,54 eur + RP 8,04 eur
– vyjadrenie vo veci samej zo dňa 12.12.2014.....270,54 eur + RP 8,04 eur
– účasť na pojednávaní dňa 20.11.2014.....270,54 eur + RP 8,04 eur

Rok 2015 v sume 278,93 eur

- odmena v sume 278,93 eur za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods.1, § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení. Paušálna náhrada v roku 2014 je vo výške 8,39 eur.

– účasť na pojednávaní dňa 12.01.2015.....270,54 eur + RP 8,39 eur

Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného právneho predpisu.

Daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % zo sumy 1.671,83 eur (1.392,90 eur + 278,93 eur), čo predstavuje sumu 334,37 eur.

Spolu trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 2.006,20 eur.

Náhrada straty času:

V zmysle §17 ods.1 cit. vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Súd priznal advokátovi ním požadovanú náhradu za stratu času cestou z Košíc do Vranova nad Topľou a späť na pojednávanie dňa 20.11.2014 za 6 polhodín v sume 80,40 eur (6 x 13,40 eur) a na pojednávanie zo dňa 12.01.2015 za 6 polhodín v sume 83,88 eur. Advokátovi patrí aj DPH 20 % zo sumy 164,28 eur, čo predstavuje sumu 32,86 eur. Spolu teda 197,14 eur.

Cestovné:

Podľa §7 ods.2 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, sumu základnej náhrady pre jednostopové vozidlá a trojkolky a pre osobné motorové vozidlá podľa ods. 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo; opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia. Od 01.01.2009 účinné opatrenie č. 632/2008 Z.z. stanovilo výšku základnej náhrady pre osobné cestné vozidlá na sumu 0,183 eura. Súd priznal advokátovi náhradu cestovného za cestu Košice - Vranov nad Topľou a späť osobným automobilom Peugeot, KE 830 HE na pojednávanie dňa 20.11.2014 v sume 34,08 eur (spotreba l/km x počet km x ceny pohonnej hmoty za l) + (počet km x sadzba základnej náhrady) = 12,49 eur + 21,59 eur = 34,08 eur. Na pojednávanie dňa 12.01.2015 v sume 32,80 eur (spotreba l/km x počet km x ceny pohonnej hmoty za l) + (počet km x sadzba základnej náhrady) = 11,21 eur + 21,59 eur = 32,80 eur. 66,88 eur.

Spolu trovy konania (trovy právneho zastúpenia + náhrada za cestovné + náhrada za stratu času + súdny poplatok) ..... 2.944,22 eur

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V predmetnej veci mal po prepočte pomeru úspechu a neúspechu navrhovateľ úspech vo výške 87% (9.769,60/11.235,04 x 100 = 86,96) a neúspech vo výške 13 % (100-87 = 13 %).

Úspešnejšiemu navrhovateľovi tak po odrátaní jeho neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 74 % (87 % - 13 %).

Súd preto priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 74 % z uplatnených trov, čo zo sumy 2.944,22 eur predstavuje sumu 2.178,72 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.